

digneret herover tog en bestemt Stilling med Hensyn til enkelte Punkter, hvor det var af den Overbevisning, at Regjeringen havde oerftrædet, hvad det som Regjering, som administrativ Overvørigheid var berettiget til. Dette førte til en Sprængning af Finantsloven, og det førte ganske vist ikke til den derefter udstedte provisoriske Finantslov; men derefter blev der udstedt en provisorisk Finantslov. Vi have jo nu set af den Forhandling, der finder Sted her, at den kom uden nogensomhelst Nødvendighed blot efter et Indfald af Regjeringens Chef. Allsaa derefter kom en provisorisk Finantslov, og med den forfattedes Regjeringen til Efteraaret. Da Efteraaret kom, ville ærede Medlemmer, baade nye og gamle, navnlig de ældre, alle vide, at Folkethingets Flertal af den Grund rakte Haanden til Overenskomst, at man troede, det var rigtigt at gjøre endnu et alvorligt Forsøg paa at komme ind paa en rolig, fredelig Vej og paa at komme bort fra den løsløse finantzielle Tilstand, hvori man var, af Frygt for de Konsekventer, som Forsættelse af en saadan Tilstand kunde medføre for Landet og Forsætningen; det var dette Ønske, der bevægede Flertallet her i Thinget til dengang at gaa Overenskomstens Vej og til at tage imod de Tilbud til Overenskomst, der bleve gjorte fra enkelte Sider her i Salen. De, der da gik den Vej, og dertil hører jeg, ventede, at det skulde være Begyndelsen til en virkelig frugtbar Forhandling. Vi ventede, at det dengang ikke blot fra andre Partier her i Salen, men ogsaa fra den høie Regjering vilde blive erkjendt, at, for at en saadan frugtbar Forhandling kunde komme istand, maatte der med Nødvendighed forudsættes betydelige Indrømmelser fra de andre Sider. At denne Forventning blev stuffet, ved Enhver. Jeg siger ikke, at det for os var nogen Overraskelse, at denne Forventning blev stuffet, og jeg kan i saa Henseende henvise til, hvad jeg selv udtalte det samme Efteraar, idet jeg da udtrykkelig gjentog, at, naar Regjeringen ikke selv vilde erkjende, at en saadan rolig Udvikling var til Gavn for Landet, saa laa det aldeles ikke i vor Haand at fremtvinge den, men saa maatte vi ogsaa fralægge os Ansvaaret for, at man paa ny vilde komme ind i nye Konflikter og ind paa nye Stridspunkter, som vi ikke vilde være istand til at afvende. Der blev imidlertid ikke taget noget Hensyn dertil. Jeg er enig med den ærede Ordfører i, at de Bestræbelser, som fra forskjellige Sider af Oppositionen ere blevene viste for at bringe en frugtbar Forhandling istand med Regjeringen og dens Benner, have vist sig unyttige; jeg er enig med ham i, at der vel fra Tid til anden har været forskjellige Tilbud, og at der undertiden hist og her baade i og udenfor Salen har

vist sig et Ønske om at komme til en frugtbar Forhandling, men at disse Ønsker aldrig have været stærke nok til at fremme en virkelig energisk Samvirken, saa at der har kunnet bringes en rolig Forhandling tilveie. Heri er jeg enig med den ærede Ordfører, og jeg tror ikke, at Nogen, som har oplevet det, der er sket i de sidste Aar, vil kunne være i Tvivl derom. Sølgen af, at disse Tilbud om Imødekommen fra vor Side eller fra Folkethingets Side aldrig er bleven mødt med nogen virkelig virksom, energisk, politisk Imødekommen fra den anden Side — thi jeg regner ikke det for Noget, at Ministeriet har været imødekommende paa en enkelt lille Lov; jeg siger kun til hele den Maade, hvorpaa man har opfattet den politiske Situation, samt til, at Regjeringen og Thinget komme hinanden nærmere, og at man kommer bort fra det skarpe Standpunkt, som man hidtil har staaet paa — er bleven den — hvad jeg ganske vist ikke havde ventet, skulde ske saa snart —, at Regjeringen har fortsat den Politik, som den var inde paa i 1877, nemlig altid at forlange Mere og Mere, saa at den nu gennem disse stedse voksende Fordringer til Folkethinget har bragt det til, at der er kommet en bestemt Modstand tilveie hos Flertallet i dette Thing, hvilket maaste vil medføre en Strid gennem en længere Tid. Jeg siger udtrykkelig, at Regjeringen har bragt det dertil, thi al mere sin juridisk Strid om, hvem der har Ansvaaret i denne Sag, maa jo falde bort, naar vi fastholde det, der er indlysende for den funde Forstand, nemlig, at Ansvaaret paa hviler den, der stiller Fordringer udover, hvad han selv tidligere er nøiedes med; det er det, som det kommer an paa. Spørgsmaalet om, hvad man da vil betegne som konservativt eller ikke, Spørgsmaalet om, hvorvidt man skal regne flere Hundrede Aar eller kun nogle enkelte Aar tilbage i Tiden, er Noget, som vi kunne lade ligge, thi det kommer vi ingen Begne med, men hvad der derimod maa siges at være saa klart, og som jeg tror, at ikke ret Mange tør modsigte, er, at den, der begynder Striden, maa siges at være den, som opstiller Fordringer, som han tidligere umiddelbart forinden selv har frafaldet, og ikke blot frafaldet, men endogsaa gjort Sit til, at hans Benner have frafaldet, og dette har den nuværende Regjering gjorde. Saavel Fordringen om Dyrtdstillæget som Fordringen om forøgede militære Bevillinger samt endelig Fordringen om Universitetet vare frafaldne Aaret isorveien af Regjeringen, og Landstinget havde paa Regjeringens Tilskyndelse eller i Tillid til Regjeringens rigtige Ledelse ogsaa opgivet disse Krav, saa at der blev tilveiebragt en Finantslov, som ikke indeholdt nogen af disse Fordringer. Dette blev væsentligst tilveiebragt ved Regjeringens Medvirk-